

# Arbetsfrämjande insatser och avslutsorsaker för ekonomiskt bistånd

Resultat från en testinsamling våren 2013

Du får gärna citera Socialstyrelsens texter om du uppger källan, exempelvis i utbildningsmaterial till självkostnadspris, men du får inte använda texterna i kommersiella sammanhang. Socialstyrelsen har ensamrätt att bestämma hur detta verk får användas, enligt lagen (1960:729) om upphovsrätt till litterära och konstnärliga verk (upphovsrättslagen). Även bilder, fotografier och illustrationer är skyddade av upphovsrätten, och du måste ha upphovsmannens tillstånd för att använda dem.

Artikelnummer 2013-10-29

Publicerats [www.socialstyrelsen.se](http://www.socialstyrelsen.se), oktober 2013

# Förord

Denna rapport redovisar resultatet av en testinsamling våren 2013 av uppgifter om dels kommunernas arbetsfrämjande insatser för personer som får ekonomiskt bistånd, dels avslutsorsaker för ekonomiskt bistånd. Syftet med testinsamlingen var att ge kommunerna möjlighet att pröva en av Socialstyrelsen framtagna modell för utvidgad uppgiftsinsamling till officiell statistik om ekonomiskt bistånd, samt att få ta del av deras erfarenheter och synpunkter på modellen. Testinsamlingen byggde på frivillig medverkan av kommunerna och innebar bland annat att dessa kunde lämna anonymiserade uppgifter på hushålls- och individnivå för två mät månader; mars och april 2013.

För planering och utvärdering av testinsamlingen svarade en projektgrupp bestående av Anette Agenmark, Stina Björk, Kristina Eriksson, Thomas Gunnarson (projektledare) och Ingrid Jonasson. Uppgiftsinsamlingen gjordes av Statistiska centralbyrån på uppdrag av Socialstyrelsen. Rapporten har sammanställts av Thomas Gunnarson i samarbete med projektgruppen.

Testinsamlingens resultat har gett ett värdefullt bidrag till den slutliga utformningen av Socialstyrelsens förslag på en utvidgad officiell statistik om ekonomiskt bistånd. Vi vill rikta ett varmt tack till de kommuner som medverkade i testinsamlingen.

Lars Grönvik  
Enhetschef  
Statistikenhet 1  
Avdelningen för statistik och jämförelser



# Innehåll

|                                                                         |    |
|-------------------------------------------------------------------------|----|
| Förord .....                                                            | 3  |
| Sammanfattning .....                                                    | 7  |
| Arbetsfrämjande insatser .....                                          | 7  |
| Avslutsorsaker för ekonomiskt bistånd .....                             | 8  |
| Bakgrund .....                                                          | 9  |
| Syftet med testinsamlingen .....                                        | 10 |
| Testinsamlingens upplägg .....                                          | 11 |
| Resultat .....                                                          | 12 |
| Medverkande kommuner och bortfall .....                                 | 12 |
| Resultat – Arbetsfrämjande insatser .....                               | 13 |
| Resultat – Avslutsorsaker för ekonomiskt bistånd .....                  | 18 |
| Diskussion .....                                                        | 21 |
| Bilaga 1. Testinsamlingens avgränsning, innehåll och genomförande ..... | 23 |
| Avgränsning och innehåll .....                                          | 23 |
| Genomförande .....                                                      | 25 |
| Bilaga 2. Anvisningar för kommunens uppgiftslämnande .....              | 28 |
| Bilaga 3. Kommuner som deltog i testinsamlingen .....                   | 37 |



# Sammanfattning

Socialstyrelsen gjorde en testinsamling av uppgifter från kommunerna under mars-april 2013. Den gällde två ämnesdelar: dels kommunernas *arbetsfrämjande insatser* till personer som får ekonomiskt bistånd, dels *avslutsorsaker* för ekonomiskt bistånd. Syftet var att ge kommunerna möjlighet att pröva en modell för uppgiftsinsamling till officiell statistik, samt att Socialstyrelsen skulle få ta del av kommunernas erfarenheter och synpunkter. Totalt medverkade 72 kommuner med datafiler och/eller synpunkter. Resultatet visar bl.a. följande.

## Arbetsfrämjande insatser

- Få kommuner registrerar arbetsfrämjande insatser på individnivå i sina IT-system. I vissa kommuner förekommer det dock och i andra kommuner förbereder man en registrering.
- Det kan bli svårt att registrera insatser som utförs av externa aktörer (på uppdrag av kommunen) om kommunen inte får detaljerad information om vilka insatser den enskilde faktiskt har fått.
- Den verksamhet i kommunen som erbjuder arbetsfrämjande insatser kan i vissa kommuner ha ett annat IT-system än den verksamhet som ansvarar för ekonomiskt bistånd. Det kan försvåra eller försena en överföring av information om vilka insatser som har getts till den enskilde.
- Några kommuner underströk att arbetsfrämjande insatser tillhör Arbetsförmedlingens ansvar, och att kommunen därför inte erbjuder sådana insatser till personer med ekonomiskt bistånd.
- Ingen medverkande kommun ansåg att de arbetsfrämjande insatserna i Socialstyrelsens modell var irrelevanta.
- I klartextsvar angående "Övrig insats" nämnde flera kommuner åtgärder som enligt Socialstyrelsens modell inte räknas som en kommunal arbetsfrämjande insats. Exempel: "Utredning på Arbetsförmedlingen", "Arbetar deltid", "Behandlingskontakt soc" och "Ungdomsgymnasium". Om en ordinarie uppgiftsinsamling till officiell statistik införs, måste denna gränsdragning tydliggöras i Socialstyrelsens anvisningar för kommunernas uppgiftslämnande.
- Kommunerna kunde ange om en insats hade getts till den enskilde *någon gång under mätmånaden* mars och april, eller ange *antal dagar under månaden* då insatsen hade getts (volymuppgift). Färre än hälften av de kommuner som lämnade insatsuppgift på individnivå redovisade volymuppgift för en eller flera insatser. Vanligast var detta för "Jobbsökaraktivitet inkl. coachning", "Arbetsprövning/arbetsträning" och "Arbetspraktik".
- Det finns en risk att uppgifter om arbetsfrämjande insatser kan inrapporteras senare än uppgifter om ekonomiskt bistånd. Det kan t.ex. ske när en extern utförare ger insatser, eller när uppgifter om insatser från en arbets-

marknadsenhet ska matchas ihop med socialförvaltningens uppgifter om ekonomiskt bistånd.

## Avslutsorsaker för ekonomiskt bistånd

- Testinsamlingens andra del, som avsåg tolv olika avslutsorsaker för ekonomiskt bistånd, var lättare att hantera för de medverkande kommunerna. Några, men inte alla kommuner har IT-system för att registrera avslutsorsaker. Det förekommer redan att avslutsorsak dokumenteras för egen uppföljning och statistik.
- Kommunerna kunde lämna uppgifter om avslutsorsak dels på individnivå (dvs. för sökande – medsökande), dels på hushållsnivå. En del kommuner ansåg att redovisning på hushållsnivå var det naturliga eftersom biståndsbedömningen görs i ett hushållsperspektiv. Andra ansåg att avslutsorsak borde anges för den person i hushållet som förändringen/orsaken gällde.

Bland avslutsorsakerna i Socialstyrelsens modell var "Orsak okänd" den vanligaste. Den innebär att kommunen saknade uppgift om varför tidigare biståndsmottagare inte på nytt hade ansökt om bistånd. För "sökande" gällde det i nästan 36 procent av fallen, och för "hushållet" var andelen runt 15 procent. Näst vanligaste avslutsorsak var "Börjat arbeta" (15-20 procent) för både sökande, medsökande och hushållet.

# Bakgrund

Socialstyrelsen ansvarar för officiell statistik om ekonomiskt bistånd och ser fortlöpande över statistikens innehåll, kvalitet och aktualitet. Statistiken publiceras på <http://www.socialstyrelsen.se/statistik>. Regeringen har uppdragit åt Socialstyrelsen att föreslå hur socialtjänstens insatser, som syftar till att den enskilde ska bli självförsörjande genom arbete, ska redovisas nationellt. I uppdraget ingår att utveckla statistiken om ekonomiskt bistånd så att den möjliggör en bättre och mer detaljerad orsaks- och ändamålsanalys samt insats- och resultatanalys inom socialtjänstens område. Som en följd av uppdraget utvidgades statistiken 2010 med uppgifter om orsaker till behov av och ändamål med utbetalat ekonomiskt bistånd.

Behovet och möjligheten att utvidga statistiken med uppgifter om kommunernas arbetsfrämjande insatser har undersökts av Socialstyrelsen i tidigare projekt 2009-2010. I en kommunenkät 2009 ansåg en majoritet av svarskommunerna att det är viktigt att uppgifter om arbetsfrämjande insatser redovisas nationellt<sup>1</sup>. Nästan alla svarskommuner uppgav att personer som har ekonomiskt bistånd också får andra insatser som syftar till att de ska bli självförsörjande. Av enkäten framgick även att huvuddelen av kommunerna var positiva till att redovisa de avslutsorsaker för ekonomiskt bistånd som Socialstyrelsen hade föreslagit.

Under våren 2012 gjorde Socialstyrelsen en ny enkätundersökning för att kartlägga kommunernas arbetsfrämjande insatser till personer som får ekonomiskt bistånd. Enkäten innehöll även frågor om kommunernas organisering och dokumentation av insatserna på individnivå, samt om kommunerna registrerar uppgift på individnivå om avslutsorsaker för ekonomiskt bistånd. Syftet med enkäten var att få aktuell information för att bedöma om den officiella statistiken om ekonomiskt bistånd kan kompletteras med nämnda uppgifter. Resultatet skulle också användas för att utforma en modell för utökad uppgiftsinsamling från kommunerna.

Enkätundersökningens resultat<sup>2</sup> gav stöd för Socialstyrelsen att fortsätta utvecklingsarbetet. En modell för utökad uppgiftsinsamling från kommunerna togs fram under andra halvåret 2012 med avsikt att testas under första halvåret 2013. Modellen innehåller uppgifter om kommunernas arbetsfrämjande insatser, men den utvidgades med avslutsorsaker för ekonomiskt bistånd.

I denna rapport redovisas resultatet av den testinsamling av uppgifter från kommunerna som Socialstyrelsen genomförde under våren 2013.

<sup>1</sup> "Statistikutveckling om insatser utöver ekonomiskt bistånd. Lägesrapport januari 2010". Socialstyrelsen 2010.

<sup>2</sup> "Modell för uppgiftsinsamling till nationell statistik om kommunernas arbetsfrämjande insatser. Redovisning av ett projektarbete 2011-2012". Socialstyrelsen 2012-06-20. Dnr 8209/2011.

## Syftet med testinsamlingen

Syftet med denna testinsamling var att Socialstyrelsen skulle få ett aktuellt och fördjupat kunskapsunderlag för att kunna utvärdera en modell för utökad uppgiftsinsamling till den officiella statistiken om ekonomiskt bistånd. Modellen avsåg två ämnesdelar: *kommunernas arbetsfrämjande insatser till personer som får ekonomiskt bistånd* och *avslutsorsaker för ekonomiskt bistånd*.

Testinsamlingen skulle bestå dels av anonymiserade uppgifter på individ-/hushållsnivå som kommunerna hämtade från verkliga förhållanden och lämnade i datafiler, dels av synpunkter och erfarenheter som framkom vid sammanställningen av dessa uppgifter. Det innebar att kommunerna behövde ta ställning till uppgifternas innehåll och struktur i modellen, men också att testa en intern samverkan och logistik för att sammanställa och lämna uppgifterna. Det sistnämnda gällde särskilt om arbetsfrämjande insatser gavs av en annan förvaltning eller organisatorisk enhet i kommunen (t.ex. arbetsmarknadsenhet) än den som ansvarar för ekonomiskt bistånd. Resultatet från testinsamlingen skulle användas för att utforma Socialstyrelsens slutliga förslag om kommunernas uppgiftslämnande och för ett beslut om det fortsatta utvecklingsarbetet.

# Testinsamlingens upplägg

Under hösten 2012 utformades villkoren för en testinsamling för att utvärdera Socialstyrelsens modell för en nationell uppgiftsinsamling om kommunernas arbetsfrämjande insatser och avslutsorsaker för ekonomiskt bistånd. Följande villkor gällde:

- Testinsamlingen var öppen för alla kommuner och byggde på frivillig medverkan.
- Uppgifterna lämnades på samma sätt som kommunerna gör i det befintliga, månadsvisa uppgiftslämnandet till officiell statistik om ekonomiskt bistånd. Det innebär en webbaserad uppgiftsinsamling med inloggning via unika lösenord för varje kommun.
- Undersökningen gällde personer som varit mottagare av ekonomiskt bistånd.
- Uppgifterna om arbetsfrämjande insatser avsåg både sådana som kommunen erbjuder i egen regi eller upphandlar av annan utförare, och insatser som kommunen utför på uppdrag av annan part och erhåller finansiering för, till exempel från Arbetsförmedlingen.
- Uppgifterna avsåg två mät månader, mars och april 2013. Det var också möjligt för kommunerna att lämna uppgifter för en begränsad del av perioden.
- Testinsamlingen omfattade uppgifter på individ-/hushållsnivå i anonymiserad form med enbart löpnummer och utan möjlighet till s.k. bakvägsidentifiering. De anonymiserade uppgifterna lämnades i Excel-datafiler enligt mallar som Socialstyrelsen tillhandahöll.
- Kommunerna kunde även lämna synpunkter på modellen för respektive ämnesområde, oavsett om de lämnade anonymiserade uppgifter eller inte.
- Uppgifter om både arbetsfrämjande insatser och avslutsorsaker skulle enligt Socialstyrelsens anvisningar lämnas av den verksamhet i kommunen som ansvarar för ekonomiskt bistånd. Skälet var att testinsamlingen därmed skulle efterlikna skyldigheten för socialnämnderna att lämna statistiska uppgifter till den officiella statistiken om ekonomiskt bistånd (se förordning SFS 1981:1370). Det innebär att testinsamlingen förutsatte en samordning i kommunen i de fall verksamheten för arbetsfrämjande insatser är åtskild från den verksamhet som ansvarar för ekonomiskt bistånd.

I bilaga 1 ges en närmare beskrivning av testinsamlingens avgränsning, innehåll och genomförande.

## Resultat

Som framgått byggde testinsamlingen på en frivillig medverkan av kommunerna. I Socialstyrelsens information och anvisningar framgick att varje kommun kunde lämna uppgifter för hela eller en begränsad del av mätperioden mars-april 2013. Dessutom kunde synpunkter på modellen lämnas utan att kommunen lämnade anonymiserade uppgifter på individ- eller hushållsnivå. För Socialstyrelsen var det viktigt att så många kommuner som möjligt prövade och kommenterade modellens innehåll och struktur för uppgifterna om arbetsfrämjande insatser och avslutsorsaker. När det gällde uppgifterna om arbetsfrämjande insatser var kommunens interna samverkan/informationsbyte mellan olika berörda verksamheter av särskilt intresse. I det följande ges först en översikt av svarsbilden för testinsamlingen och därefter en mer ingående redovisning av utfallet per ämnesdel.

### Medverkande kommuner och bortfall

Testinsamlingen var öppen för landets 290 kommuner och avslutades i maj 2013. I tabell 1 visas svarsfördelningen för de två ämnesdelarna. Ofta var det samma kommuner som medverkade i båda ämnesdelarna.

**Tabell 1. Antal kommuner som medverkade i testinsamlingen avseende mars-april 2013**

| Ämnesdel                 | Antal kommuner som lämnade anonymiserade individuppgifter | Antal kommuner som lämnade synpunkter på Socialstyrelsens modell |
|--------------------------|-----------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------|
| Arbetsfrämjande insatser | 47                                                        | 40                                                               |
| Avslutsorsaker           | 55                                                        | 31                                                               |

Sammanlagt medverkade 72 kommuner med anonymiserade individuppgifter och synpunkter i testinsamlingen, se bilaga 3. Svarskommunerna motsvarade cirka 37 procent av landets befolkning och representerade olika kommunstorlek och geografisk spridning. Tillsammans lämnade dessa kommuner drygt 13 300 dataposter med anonymiserade uppgifter om arbetsfrämjande insatser och cirka 3 500 dataposter med avslutsorsaker för ekonomiskt bistånd.

Totalt 86 kommuner meddelade initialt eller efter mottagen påminnelse att de inte kunde eller ville delta i testinsamlingen. De vanligaste skälen var brist på tid att medverka respektive att kommunens IT-system inte var anpassat för att lämna uppgifterna. I några fall nämndes att kommunen inte alls erbjöd arbetsfrämjande insatser utan att detta ingick i Arbetsförmedlingens ansvar.

Som förväntat innebar testinsamlingens resultat att någon nationell statistik om kommunernas arbetsfrämjande insatser respektive avslutsorsaker inte kan presenteras. Trots det begränsade antalet svarskommuner har testinsamlingen ändå givit ett viktigt kunskapsunderlag till Socialstyrelsens fortsatta arbete att utveckla modellen till ett slutligt förslag.

## Resultat – Arbetsfrämjande insatser

Sammanlagt 47 kommuner redovisade totalt 7 852 anonymiserade individuppgifter med uppgift om arbetsfrämjande insats eller grupp av insatser i datafiler till Socialstyrelsen. Av uppgifterna avsåg 7 575 sökande (i testinsamlingen användes benämningen "registerledare") och 277 avsåg medsökande. I testinsamlingen skulle kommunen även markera med kod = 0 om personen (sökande och medsökande) inte fick någon arbetsfrämjande insats den aktuella biståndsmånaden. I kommunernas datafiler förekom totalt närmare 6 300 sådana markeringar. I tabell 2 redovisas antalet personer per insats och deras procentuella andel, varav den senare uppgiften är mest relevant i detta sammanhang. Observera att samma person kan ha fått en eller olika insatser i tabellen och summauppgiften är inte en nettoräkning av antalet personer med insats. I en ordinarie statistik skulle det dock bli möjligt med en sådan redovisning.

**Tabell 2. Antal och andel (procent) personer med arbetsfrämjande insatser eller grupper av insatser som kommunerna redovisade i testinsamlingen mars-april 2013**

| Arbetsfrämjande insatser                                                                      | Antal        | Andel %    |
|-----------------------------------------------------------------------------------------------|--------------|------------|
| 1 Arbetsprövning/arbetsträning                                                                | 860          | 11,0       |
| 2 Jobbsökaraktivitet inkl. coachning                                                          | 3 189        | 40,6       |
| 3 Kurs                                                                                        | 548          | 7,0        |
| 4 Matchning                                                                                   | 842          | 10,7       |
| 5 Arbetspraktik hos privat eller offentlig arbetsgivare                                       | 811          | 10,3       |
| 6 Studie-, yrkes- och arbetsvägledning                                                        | 614          | 7,8        |
| 7 Stöd till den enskilde på arbetsplatsen (arbetshandledning/arbetsstöd/supported employment) | 118          | 1,5        |
| 8 Övrig/-a insats/-er (med möjlighet till klartextsvar)                                       | 870          | 11,1       |
| <b>Summa</b>                                                                                  | <b>7 852</b> | <b>100</b> |

Den klart vanligaste insatsen bland svarskommunerna är jobbsökaraktivitet inkl. coachning. Stöd till den enskilde på arbetsplatsen förekom däremot i liten utsträckning.

De medverkande kommunerna utgör en mindre del av alla kommuner i landet och de insamlade dataposterna avser ofta ett urval av alla personer som fick arbetsfrämjande insatser i svarskommunerna. Tabell 2 ska därför ses som ett exempel på hur en redovisning i officiell statistik skulle kunna se ut. Syftet med uppgiftsinsamlingen har dock uppnåtts genom att dessa kommuner har prövat att lämna verklighetsbaserade uppgifter om arbetsfrämjande insatser utifrån Socialstyrelsens modell. Det innebär även att man fick ett konkret underlag för sina synpunkter på modellen, vilket beskrivs nedan.

## Kommunernas organisation och IT-system

Många av kommunernas synpunkter handlade om problem att lämna uppgifter om arbetsfrämjande insatser, eftersom dessa ofta ges i en verksamhet som inte tillhör den som ansvarar för ekonomiskt bistånd, och att olika IT-system används i dessa verksamheter. Denna fråga uppmärksammades redan innan Socialstyrelsens modell för uppgiftsinsamlingen utformades. Att få mer information om vad det kan innebära i en ordinarie uppgiftsinsamling till officiell statistik ingick i motivet att göra testinsamlingen.

Kommunernas svar visade att det sällan förekommer någon registrering av arbetsfrämjande insatser på individnivå i kommunernas IT-system. Däremot finns det kommersiellt tillgängliga IT-system som innehåller moduler för att dokumentera sådana insatser. I en del kommuner pågår förberedelser för att implementera sådan registrering, men det sker utan att en nationell standard har utvecklats för uppgifternas struktur och innehåll.

Ett problem som några kommuner framhöll var att valet av insatser för den enskilde kan ske i interna och externa (upphandlade) projekt som inte kan följas i detalj av socialtjänstens handläggare. Dessa får därmed ingen återkoppling om vad som faktiskt har getts och när, utan har kanske bara kunskap om vilka insatser som *kan* förekomma/ingå i respektive projekt.

## Alla kommuner ger inte arbetsfrämjande insatser

Det finns kommuner som inte alls erbjuder arbetsfrämjande insatser till personer som får ekonomiskt bistånd. I testinsamlingen gavs ett sådant besked av ett fåtal kommuner som hänvisade till att detta är Arbetsförmedlingens ansvar. Fler kommuner utan arbetsfrämjande insatser finns sannolikt bland dem som inte alls avhörde i testinsamlingen. Enligt Sveriges Kommuner och Landsting (SKL) finns det arbetsmarknadsenheter i cirka 200 av landets 290 kommuner. Arbetsfrämjande insatser kan dock ges/erbjudas utan att en särskild organisatorisk enhet har inrättats för detta.

## Testade insatser och deras beskrivning m.m.

En avgörande del i testinsamlingen var att undersöka hur väl Socialstyrelsens modell för de arbetsfrämjande insatserna stämde med kommunernas uppfattning. Det gällde:

- Socialstyrelsens benämning och beskrivning av de enskilda insatserna
- Insatsernas detaljeringsgrad och grupperingen av vissa insatser
- Om någon insats saknades i Socialstyrelsens lista.

Totalt 40 kommuner lämnade synpunkter om de arbetsfrämjande insatserna. Ett klart uttalat stöd för Socialstyrelsens lista gavs av sex kommuner (ex: ”indelningen i de olika insatserna är relevant”, ”indelningen av kategorier känns bra”, ”koderna är funktionella och väl beskrivna”). Ingen kommun invände att insatserna var irrelevanta eller fel beskrivna. En kommun ansåg att kod 0 (”Personen har inte fått/deltagit i arbetsfrämjande insats under månaden”) behövde förtydligas, en annan att det kan vara svårt att särskilja de olika insatserna som ska redovisas, och en tredje att insatslistan borde inkludera subventionerade anställningar där staten står för en del av kostnaden och kommunen för resterande del.

Sammanfattningsvis visade testinsamlingen inte på något ”motstånd” eller tveksamhet från kommunerna till Socialstyrelsens lista på insatser och beskrivningarna av dessa. Däremot kan det finnas skäl att överväga en ytterligare hopläggning/gruppering av insatser för att uppnå en större enkelhet vid en kommande ordinarie uppgiftsinsamling. Mot detta ska vägas en motsvarande informationsförlust.

## Användning av kod = 0

I testinsamlingen fanns ett alternativ med kod = 0 innebärande ”Personen har inte fått/deltagit i arbetsfrämjande insats under månaden”. Skälet var att visa kommunen att Socialstyrelsens modell innebär att uppgift om arbetsfrämjande insats/-er alltid ska besvaras för varje sökande och medsökande som under månaden har fått ekonomiskt bistånd. Avsikten är att därigenom minska det partiella bortfallet för variabeln ”Arbetsfrämjande insats” i en ordinarie uppgiftsinsamling till officiell statistik.

I testinsamlingen nämnde några kommuner i kommentarsfältet att personer i vissa fall får insats av Arbetsförmedlingen och att man därför inte ger egna insatser. Man ville förmodligen markera att kommunen inte undandrog sig ett ansvar för dessa individer, som i det avseendet gällde en annan huvudman.

## ”Övrig insats”

I insatslistans kod = 8 kunde kommunerna i klartext redovisa andra insatser än de som gavs i kod = 1-7. Skälet var att se om insatslistan behövde kompletteras. Ett stort antal dataposter med kod = 8 inkom från 26 kommuner i testinsamlingen. Några kommuner hade exemplifierat kod = 8 med åtgärder som redan definierats i någon av koderna 1-7, till exempel *Motivationsarbete*, *Individuell coachning*, *Arbetsförmågebedömning*. Andra kommuner uppgav åtgärder som inte ingår i Socialstyrelsens modell, exempelvis *Utredning på AF*, *Arbetsdeltid*, *Planering efter medicinsk utredning*, *Hälsorådgivare*, *Behandlingskontakt soc*, *Grundskola*, *Ungdomsgymnasium*, *Högskolestudier*, *SFI*, *Arbetsocial utredning*, *Utredning inom psykiatri*, *Daglig verksamhet LSS*.

Alla medverkande kommuner uppmärksammade inte till fullo modellens avgränsning till att gälla arbetsfrämjande insatser. Det kan bland annat bero

på att Socialstyrelsens anvisningar inte var tillräckligt tydliga. Det kan också bero på att man "tankade ut" individrelaterade uppgifter ur de IT-system man hade i kommunen utan att ägna tid/arbete åt att gallra icke relevanta åtgärder.

## Volymuppgift för insatser

I testinsamlingen kunde kommunen antingen ange volym för respektive insats i form av antal dagar/månad eller enbart markera med ett X att viss insats förekommit under den aktuella månaden, utan att ange volym. Av de totalt 47 kommuner som lämnade datafiler med (relevanta) anonymiserade individuppgifter om insatser lämnade 27 kommuner volymuppgift för minst en insats/grupp av insatser. De vanligaste insatserna med volymuppgift var "Jobsökaraktivitet inkl. coachning" (24 kommuner), "Arbetsprövning/arbetsträning" (23 kommuner) och "Arbetspraktik" (20 kommuner). Det var stora variationer mellan kommunerna angående antalet lämnade dataposter med volymuppgift, från ingen enda till någon kommun med flera hundra poster. Dessutom lämnade vissa kommuner volymuppgift för en del av individerna som fick en viss insats, men enbart X-markering för andra individer med samma insats.

En volymuppgift för en viss insats var svår att redovisa på individnivå av flera skäl, inte bara för att ett anpassat IT-system saknades. Det gällde till exempel om insatsens art/innehåll gjorde att den inte rimligen kunde bokföras dag för dag. Information om en individs tillfälliga frånvaro från en inplanerad insats kan också vara svår att återkoppla och registrera på ett tillförlitligt sätt.

## Insatsuppgift på hushålls- eller individnivå

I testinsamlingen skulle kommunen enligt Socialstyrelsens modell redovisa *varje hushåll på en rad* i en datafil med separat uppgift för sökande och medsökande vad gäller arbetsfrämjande insats/-er. Skälet till detta var att uppgifter om arbetsfrämjande insatser och avslutsorsaker ska integreras i den befintliga uppgiftsinsamlingen till officiell statistik om ekonomiskt bistånd. Den sker på hushållsnivå med separata uppgifter på samma rad i datafilen för sökande och medsökande.

Några kommuner ansåg att denna lösning var logisk och bra. Andra påpekade att arbetsfrämjande insatser beviljas eller ges till den enskilde, även om behovet av ekonomiskt bistånd prövas utifrån ett hushållsperspektiv. Därför borde enligt deras synsätt också uppgiften om arbetsfrämjande insats/-er lämnas utifrån ett individperspektiv, som inte fordrar att kommunen matchar på uppgift om hushållstillhörighet.

Det senare knyter också an till den organisatoriska uppdelning som finns i många kommuner mellan ansvarig för ekonomiskt bistånd respektive ansvarig för arbetsfrämjande insatser. Det gör att kunskap om insatserna inte alltid finns hos dem som för närvarande svarar för uppgiftslämnandet till Socialstyrelsen. En kommun skriver: "Individ- och familjeomsorgen kodar inte de insatser som utförs av Arbetsmarknadsenheten. Eftersom detta rör två olika nämnder kan någon samkörning inom kommunen inte göras".

## Separat datumuppgift (månad) för insats

En kommun framhöll att man kan få arbetsfrämjande insats *innan* man registreras som mottagare av ekonomiskt bistånd. Enligt Socialstyrelsens modell ska insatsen enbart inrapporteras om insatsen ges under samma månad som ekonomiskt bistånd ges.

Vidare nämndes att det är svårt att tidsmässigt hinna koppla ihop månadsfilen för ekonomiskt bistånd (dvs. i nuvarande uppgiftsinsamling från kommunerna) med uppgifter om arbetsfrämjande insatser. Om Socialstyrelsens modell inte tillåter en retroaktiv uppgift om arbetsfrämjande insats, finns det en risk att många personer med insatser inte kommer att redovisas. För att undvika det behövs en datumuppgift ("månad") för respektive insats, som dels kan gälla aktuell biståndsmånad, dels (= därutöver) kan gälla en retroaktiv (tidigare) månad.

En särskild problematik uppstår i de fall en uppgift om arbetsfrämjande insats blir tillgänglig i kommunen först *efter* det att individens sista (avslutande) biståndsmånad har inrapporterats till Socialstyrelsen. Exempel: En individ har under ett år fått ekonomiskt bistånd för april, maj och juni, vilket har inrapporterats till Socialstyrelsen. Under augusti framkommer det i kommunen att individen dessutom har fått en arbetsfrämjande insats under juni. Det innebär att kommunen behöver stämma av insatsuppgiften med individens tidigare historia av ekonomiskt bistånd, varvid det framgår att insatsuppgiften ska inrapporteras till Socialstyrelsen.

## Resultat – Avslutsorsaker för ekonomiskt bistånd

Testinsamlingens andra del gällde uppgifter om avslutsorsaker för ekonomiskt bistånd. Totalt medverkade 63 kommuner, varav 55 kommuner med datafiler med anonymiserade uppgifter och 31 kommuner med synpunkter. I tabell 3 framgår antalet och den procentuella fördelningen av redovisade avslutsorsaker uppdelat på sökande, medsökande och hushållet.

**Tabell 3. Andel (procent) personer och hushåll med avslutsorsaker för ekonomiskt bistånd som kommunerna redovisade i testinsamlingen avseende mars-april 2013**

| Avslutsorsak                                                                                              | Sökande      | Med-sökande | Hushållet    |
|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------|-------------|--------------|
| 1 Börjat arbeta                                                                                           | 16,7         | 15,0        | 19,5         |
| 2 Börjat studera                                                                                          | 4,6          | 4,0         | 6,3          |
| 3 Beviljats ersättning från sjukförsäkringen (sjuk-/aktivitetsersättning)                                 | 4,4          | 2,9         | 5,8          |
| 4 Beviljats ålderspension (pension/äldre-försörjningsstöd)                                                | 0,6          | 1,7         | 1,1          |
| 5 Beviljats ersättning från arbetslöshetsförsäkringen (A-kassa/Alfa/aktivitetsstöd/etableringsersättning) | 2,5          | 2,9         | 2,8          |
| 6 Beviljats annan ersättning                                                                              | 4,5          | 8,1         | 7,9          |
| 7 Tillfälligt bistånd – var självförsörjande                                                              | 6,9          | 6,9         | 11,1         |
| 8 Ändrade familjeförhållanden                                                                             | 4,1          | 10,4        | 5,5          |
| 9 Flyttat från kommunen/stadsdelen                                                                        | 8,3          | 12,7        | 9,8          |
| 10 Har avlidit                                                                                            | 1,9          | 0,0         | 3,4          |
| 11 Annan orsak (används endast om orsaken inte täcks in av övriga koder)                                  | 9,5          | 15,6        | 11,7         |
| 12 Orsak okänd                                                                                            | 35,9         | 19,7        | 15,1         |
| <b>Summa</b>                                                                                              | <b>100</b>   | <b>100</b>  | <b>100</b>   |
| <i>Antal personer/poster</i>                                                                              | <i>2 006</i> | <i>173</i>  | <i>1 626</i> |

Tabell 3 visar att närmare 36 procent av avslutsorsakerna för sökanden hade kod = 12 "Orsak okänd". Det tyder på att ekonomiskt bistånd ofta avslutas utan att kommunen har någon uppgift om varför den enskilde/hushållet inte återkommer för att få fortsatt ekonomiskt bistånd. Den näst vanligaste avslutsorsaken, med närmare 17 procent, var att sökanden hade börjat arbeta (kod = 1). Det bör dock understrykas att fördelningen i tabellen utgår från ett

mycket varierande antal dataposter mellan olika kommuner. Om ett fåtal kommuner står för merparten av posterna så visar tabellen mer deras fördelning snarare än att den ger en representativ bild alla medverkande kommuner. Tabellen är ändå ett exempel på hur en fördelning kan presenteras på nationell nivå vid en ordinarie insamling av uppgiften.

I tabell 3 framgår vidare att antalet avslutsorsaker registrerade på medsökande var litet (färre än fem procent av samtliga avslutsorsaker). När det gäller avslutsorsaker registrerade på hushållet var fördelningen något annorlunda än för sökanden. Den vanligaste avslutsorsaken med knappt 20 procent var kod = 1, dvs. att någon eller båda av sökanden och medsökanden hade "Börjat arbeta". Därefter följde "Orsak okänd" med runt 15 procent. "Tillfälligt bistånd" och "Annan orsak" var två relativt vanliga orsaker med drygt 11 procent vardera.

Den samlade bilden från testinsamlingen är att Socialstyrelsens modell uppfattas som realistisk. Det finns dock några avgörande frågor som kommunerna lyfte fram, vilka kommenteras nedan.

## Många kommuner saknar IT-system och rutin för att registrera avslutsorsak

Det finns för närvarande inget krav på kommunerna att dokumentera avslutsorsaker och i praktiken är det ofta okänt för kommunen varför ett hushåll inte återkommer med en ny ansökan om bistånd. Trots det finns det kommuner som redan har IT-system i vilket avslutsorsak registreras för egen uppföljning och statistik. Detta framgår av några kommuners synpunkter. Någon nationell standard för avslutsorsakerna och deras detaljeringsgrad finns dock inte och kommunens lösning bygger på det egna behovet.

## Avslutsorsak registreras på olika parter

Testinsamlingen visade att vissa kommuner registrerar avslutsorsak enbart på hushållsnivå, andra enbart på sökande, och andra på en kombination av sökande, medsökande och hushållet. Flera av de kommuner som uppgav att avslutsorsak relateras till hushållet hänvisade till att själva biståndsbedömningen och beslutet gäller hushållet som helhet. Det är då logiskt att en avslutsorsak också har detta perspektiv, även om behovet av bistånd kan upphöra på grund av ändrad situation enbart för den sökande eller eventuell medsökande.

Andra kommuner uppgav att de registrerar avslut av ekonomiskt bistånd på den sökande alternativt den medsökande i det berörda hushållet. Man gör i det fallet inte en bedömning av vilken av orsakerna som är viktigast ur ett hushållsperspektiv.

Testinsamlingen gav inget avgörande svar på frågan om avslutsorsak i en senare ordinarie uppgiftsinsamling bör gälla antingen för hushållet eller den/de personer i hushållet som fått ändrade förhållanden så att bistånd inte längre betalas ut till hushållet. Däremot är det uppenbart att om avslutsorsak enbart skulle anges på hushållsnivå kan ingen uppföljning ske på individnivå i statistiken eller i forskarbearbetningar av registret. Man vet till exempel inte vilken av sökande eller medsökande som fick ett arbete som innebar att hus-

hållet inte längre blev beroende av ekonomiskt bistånd. Även om behovet av bistånd utreds av kommunen och beslut tas i ett *hushåll*sperspektiv, så är det förändrade förhållanden för enskilda personer i hushållet som gör att behovet kan upphöra. I vissa fall har kommunen information om dessa förändringar på individnivå (sökande och/eller medsökande) och dokumenterar eventuellt detta i ärendeakten (i vissa kommuner även i IT-system). I andra fall (och dessa är sannolikt vanliga) kan informationen saknas helt, till exempel genom att hushållet inte alls avhörs/återkommer för att få förnyat ekonomiskt bistånd.

## Synpunkter på avslutsorsakernas innehåll

Följande avslutsorsaker ingick i testinsamlingen (även visade i tabell 3):

- 1 = Börjat arbeta
- 2 = Börjat studera
- 3 = Beviljats ersättning från sjukförsäkringen (sjuk-/aktivitetsersättning)
- 4 = Beviljats ålderspension (pension/äldreförsörjningsstöd)
- 5 = Beviljats ersättning från arbetslöshetsförsäkringen (A-kassa/Alfa/aktivitetsstöd/etableringsersättning)
- 6 = Beviljats annan ersättning
- 7 = Tillfälligt bistånd - var självförsörjande
- 8 = Ändrade familjeförhållanden
- 9 = Flyttat från kommunen/stadsdelen
- 10 = Har avlidit
- 11 = Annan orsak (används endast om orsaken inte täcks in av övriga koder)
- 12 = Orsak okänd

Kommunernas samlade svar innebar inget ifrågasättande av Socialstyrelsens lista på avslutsorsaker. Däremot gavs flera detaljerade förslag när det gällde innehållet i vissa avslutsorsaker, liksom önskade kompletteringar. Ett exempel gällde kod = 6 "Beviljats annan ersättning", som bör förtydligas i Socialstyrelsens anvisningar med vilka typer av ersättning som menas, bland annat "beviljats bostadsbidrag, vårdbidrag". En annan kommun nämnde att det finns en avslutsorsak "Ej avhörd" som borde ingå i Socialstyrelsens kodlista. Enligt kommunen står den för 30-35 procent av alla avsluten. I Socialstyrelsens modell är detta tänkt att ingå i kod = 12 "Orsak okänd", men detta behöver förtydligas i anvisningarna.

I testinsamlingen förekom inget klartextalternativ för avslutsorsak. Eftersom en av koderna avsåg "Annan orsak" utöver de tio specificerade orsakerna ansågs detta inte behövligt.

Vissa kommunförslag angående avslutsorsakerna kommer att finnas med i ett kommande förslag som ska skickas på extern remiss. En uppföljning ska göras av kommunernas användning av kod 11 "Annan orsak", som förekom i en stor andel bland dataposterna. Det ska även övervägas om antalet avslutsorsaker bör reduceras något.

## Diskussion

Socialstyrelsens testinsamling var öppen för alla kommuner och byggde på frivillig medverkan. Den aviserades med ett e-postbrev adresserat till socialchef och till verksamhetsansvarig för ekonomiskt bistånd respektive för kommunens arbetsmarknadsinsatser. Socialstyrelsen ville därmed tydliggöra att en intern samverkan i kommunen kan bli nödvändig för att (vid en ordinarie insamling) lämna uppgifter om arbetsfrämjande insatser till officiell statistik. Utgångspunkten är dock att det är socialnämnden i kommunen som kommer att bli skyldig att lämna dessa nya uppgifter (liksom uppgifter om avslutsorsaker), på samma sätt som gäller idag för uppgifter om ekonomiskt bistånd.

Testinsamlingen resulterade i att anonymiserade uppgifter på individnivå och synpunkter på modellen lämnades av 72 kommuner. I flertalet fall avsåg kommunernas svar både arbetsfrämjande insatser och avslutsorsaker för ekonomiskt bistånd. En del kommuner lämnade datafiler med hundratals anonymiserade uppgifter på hushålls- och individnivå. Andra däremot lämnade ett mindre antal poster (något eller ett par tiotal) som sannolikt motsvarade en delmängd av alla ärenden som kommunen behandlade under mätmånaderna mars och april 2013. Detta var också i linje med Socialstyrelsens intention. Kommunen skulle utifrån verklighetsbaserade fall pröva både indelning och beskrivningar av arbetsfrämjande insatser och avslutsorsaker. Det kunde då räcka med ett begränsat antal ärenden som underlag.

Många kommuner underströk att man i nuläget inte har IT-system som medger registrering och uttag av de efterfrågade uppgifterna. Detta framfördes ofta av kommuner som valde att inte delta. Sakligt sett var detta dock inget hinder för att pröva Socialstyrelsens modell. Man kunde istället ”manuellt” ta fram uppgifter ur akter från ett mindre antal ärenden och dessutom bara för en del av de båda mätmånaderna. Bortfallet av kommuner visar att Socialstyrelsens information om förutsättningarna för att delta i undersökningen kunde ha gjorts ännu tydligare. Å andra sidan ska det framhållas att medverkan i testinsamlingen förutsatte en arbetsinsats som inte var obetydlig och att den bör ses i ljuset av att även andra enkäter och frågor ofta riktas till kommunerna.

Socialstyrelsens uppfattning är att testinsamlingens resultat ändå har inneburit ett viktigt tillskott till den information som behövs för att färdigställa ett förslag på en utvidgad uppgiftsinsamling till officiell statistik. En iakttagelse från undersökningen, som för övrigt var förväntad, är att uppgifter om avslutsorsaker sannolikt är lättare för kommunerna att dokumentera än uppgifter om arbetsfrämjande insatser. Kunskapen om varför den enskilde eller hushållet inte längre är i behov av ekonomiskt bistånd (inklusive att denna orsak är okänd) finns i direkt anslutning till handläggningen av biståndsärendet. I fallet med arbetsfrämjande insatser kan kunskapen om vad som faktiskt har getts till den enskilde finnas i ett annat sammanhang, ibland till och med

utanför kommunen hos en upphandlad extern utförare. Det ställer särskilda krav på att en rutin etableras för att överföra uppgifter om insatserna.

De kommuner som medverkade i testinsamlingen framförde inte någon principiell kritik mot den presenterade modellen. Synpunkterna var mer av detaljerad art. En rimlig tolkning är att det finns en förståelse och acceptans för att den officiella statistiken om ekonomiskt bistånd behöver breddas med dessa uppgifter. Det är också viktigt att nämna att en kommunal redovisning av arbetsfrämjande insatser behöver kompletteras med statistik över de insatser som ges av Arbetsförmedlingen. Tillsammans utgör de samhällets insatser för personer som helt eller delvis står utanför arbetsmarkanden och som därför behöver stöd och insatser i olika former. En personnummerbaserad officiell statistik om kommunernas insatser kommer att utgöra en del i en sådan samlad redovisning.

Att kommunerna för närvarande ofta saknar rutiner eller IT-system där dessa uppgifter kan registreras på individnivå torde inte innebära något hinder för den avsedda utvecklingen av statistiken. Avgörande är dock att Socialstyrelsen utformar tydliga föreskrifter och anvisningar för hur uppgifterna ska lämnas av kommunerna. Kommunerna måste också ges en rimlig tid för att anpassa och utveckla arbetsrutiner, intern samverkan och IT-system för uppgiftslämnandet. Ytterligare en nödvändig komponent är att statistiken, där dessa uppgifter kommer att ingå, anpassas till kommunernas behov och görs användarvänlig utifrån ett lokalt perspektiv. Endast på det sättet kan statistiken uppnå en god kvalitet över tid. I den frågan kommer Socialstyrelsen att sträva efter ett fortsatt nära samarbete med kommunerna och deras företrädare.

## Fortsatt arbete

Vid Socialstyrelsen sker nu en vidareutveckling av förslaget att samla in uppgifter om arbetsfrämjande insatser och avslutsorsaker till officiell statistik. Användarnytta och statistikens tillgänglighet är två centrala begrepp i det sammanhanget. I utvecklingen ingår bland annat att fastställa juridiska möjligheter och förutsättningar att samla in och behandla uppgifterna. Vidare ska benämningar på och beskrivningar av insatser och avslutsorsaker förtydligas, så att de kan utgöra en del i kommande anvisningar för kommunernas uppgiftslämnande.

En förutsättning för en utvidgad uppgiftsinsamling är att Socialstyrelsens föreskrifter (SOSFS 2011:13) om socialnämndernas skyldighet att lämna statistiska uppgifter ändras i motsvarande mån. Arbetet med att se över föreskrifterna och att göra en konsekvensutredning med anledning av föreskriftsändringen beräknas bli slutfört under 2014. Underlaget kommer därefter att skickas på extern remiss. Det fortsatta arbetet och remissvaren bestämmer Socialstyrelsens slutliga utformning av och beslut om nya föreskrifter. Information om de beslutade föreskrifterna kommer att meddelas kommunerna i god tid.

# Bilaga 1. Testinsamlingens avgränsning, innehåll och genomförande

## Avgränsning och innehåll

### Arbetsfrämjande insatser

I testinsamlingen skulle bara de arbetsfrämjande insatser ingå som kommunen svarade för, oavsett om insatserna erbjöds/utfördes i egen regi eller genom extern upphandling, samt de insatser som kommunen utförde på uppdrag av annan part. Vidare skulle insatser enbart redovisas för personer som fick ekonomiskt bistånd under samma månad som testinsamlingen avsåg (dvs. för mars respektive april 2013). I mallen för den datafil kommunen skulle använda och i Socialstyrelsens anvisningar fanns följande alternativ för arbetsfrämjande insats eller grupp av insatser:

#### Kod Benämning på insats/grupp av insatser

|   |                                                                        |
|---|------------------------------------------------------------------------|
| 0 | Personen har inte fått/deltagit i arbetsfrämjande insats under månaden |
| 1 | Arbetsprövning/arbetsträning                                           |
| 2 | Jobbsökaraktivitet inkl. coachning                                     |
| 3 | Kurs                                                                   |
| 4 | Matchning                                                              |
| 5 | Arbetspraktik                                                          |
| 6 | Studie-, yrkes- och arbetsvägledning                                   |
| 7 | Stöd till den enskilde på arbetsplatsen                                |
| 8 | Övrig/-a insats/-er                                                    |

Skälet till att kod = 0 fanns med som ett svarsalternativ var att Socialstyrelsen skulle få kännedom om hela gruppen personer som var aktuell för ekonomiskt bistånd. Det kan minska risken för partiellt bortfall för variabeln ”arbetsfrämjande insats” i ett ordinarie, månadsvis uppgiftslämnande. Det förutsätter dock att kommunen följer upp alla sökande och medsökande i biståndshushållen huruvida de har deltagit i arbetsfrämjande insats/-er eller inte. I förarbetet till testinsamlingen framgick att kommunerna ofta har skilda verksamheter och IT-system för ekonomiskt bistånd och arbetsfrämjande insatser. För att kunna ange kod = 0 i testinsamlingen behövdes det därför ett informationsutbyte mellan berörda verksamheter i kommunen, t.ex. mellan Individ- och familjeomsorg (IFO) och kommunens arbetsmarknadsenhet.

Kod = 8 ”Övrig/-a insats/-er” skulle användas när de specificerade insatserna (kod = 1-7) inte överensstämde med vad som faktiskt hade getts till den enskilde. Kommunen skulle i dessa fall beskriva i klartext vad den övriga insatsen innebar. Namn på projekt eller verksamhet där insatsen ingick skulle däremot inte anges. I Socialstyrelsens anvisningar för uppgiftslämnandet

fanns en beskrivning av vad respektive insats innebar, se bilaga 2. I den enkät som gjordes våren 2012 fanns ytterligare namngivna arbetsfrämjande insatser än de ovan angivna. En del av dessa förekom dock i liten omfattning bland svarskommunerna. För att minska antalet alternativ i testinsamlingen begränsades antalet insatser/grupper till de sju ovan, men med möjlighet att redovisa ytterligare insats/-er (dvs. kod = 8).

## Avslutsorsaker

I testinsamlingens andra del kunde kommunerna lämna anonymiserade uppgifter om avslutsorsak för ekonomiskt bistånd under mars och april 2013. Uppgifterna skulle avse dels *sökande* (i anvisningarna användes benämningen "registerledare"), dels *medsökande* om sådan person ingick i hushållet, samt *hushållet* som helhet. Genom denna uppdelning kunde kommunen redovisa om det funnits olika avslutsorsaker för berörda personer i ett biståndshushåll, och i så fall vilken av dessa orsaker kommunen ansåg vara mest betydelsefull i ett hushållsperspektiv. I Socialstyrelsens mall för kommunens datafil i testinsamlingen (bilaga 2) motsvarades varje avslutat biståndshushåll av en rad. Det är samma princip som gäller för befintligt uppgiftslämnande om ekonomiskt bistånd till officiell statistik.

Det är vanligt att avslut av biståndshushåll i kommunens verksamhetssystem sker en eller flera månader efter den senaste avseendemånaden för ekonomiskt bistånd. I testinsamlingen fanns dock ingen variabel/uppgift som gällde avseendemånad för ekonomiskt bistånd. I stället kunde kommunen hämta och lämna sina avslutsuppgifter utan att behöva efterforska uppgift om senaste avseendemånad. Följande alternativ gavs avslutsorsak för ekonomiskt bistånd:

### Kod Benämning på avslutsorsaker

|    |                                                                                                          |
|----|----------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| 1  | Börjat arbeta                                                                                            |
| 2  | Börjat studera                                                                                           |
| 3  | Beviljats ersättning från sjukförsäkringen (sjuk-/aktivitetsersättning)                                  |
| 4  | Beviljats ålderspension (pension/äldreförsörjningsstöd)                                                  |
| 5  | Beviljats ersättning från arbetslöshetsförsäkringen (Akassa/Alfa / aktivitetsstöd/etableringsersättning) |
| 6  | Beviljats annan ersättning                                                                               |
| 7  | Tillfälligt bistånd – var självförsörjande                                                               |
| 8  | Ändrade familjeförhållanden                                                                              |
| 9  | Flyttat från kommunen/stadsdelen                                                                         |
| 10 | Har avlidit                                                                                              |
| 11 | Annan orsak (används endast om orsaken inte täcks in av övriga koder)                                    |
| 12 | Orsak okänd                                                                                              |

De olika avslutsorsakerna i testinsamlingen motsvarade i hög grad den uppdelning och de benämningar som tidigare testades i Socialstyrelsens kommunenkät våren 2012 och som har behandlats i möten med en extern referensgrupp.

## Genomförande

### Information till kommunerna

Socialstyrelsen skickade i september 2012 ett brev till socialchefen och till verksamhetsansvarig för ekonomiskt bistånd i alla kommuner för att informera om den kommande testinsamlingen. I brevet framgick att testinsamlingen riktades till den verksamhet i kommunen som ansvarar för ekonomiskt bistånd. Det gällde även om de arbetsfrämjande insatserna var organiserade i en annan enhet (eller motsvarande) i kommunen. Skälet var att de nya variabler/uppgifter som ingick i testinsamlingen avses bli ett komplement till de uppgifter som ingår i befintlig officiell statistik om ekonomiskt bistånd. Samma uppgiftslämnare i kommunen skulle därmed lämna även de nya uppgifterna om berörda personer/hushåll. I Socialstyrelsens brev tydliggjordes att det inte var aktuellt att utvidga den officiella statistiken med de berörda uppgifterna (arbetsfrämjande insatser och avslutsorsaker) under 2013.

I ett nytt brev till kommunerna i februari 2013 informerade Socialstyrelsen om att en modell för uppgiftsinsamling om arbetsfrämjande insatser och avslutsorsaker hade tagits fram och skulle provas i en testinsamling. I bilagor framgick vilka uppgifter som skulle lämnas (i anonymiserad form), liksom filbeskrivningar för kommunernas datafiler samt att synpunkter kunde ges i klartextfält även om inga dataposter lämnades. Vidare framgick att det var frivilligt att delta i testinsamlingen, men att det var ett viktigt tillfälle för kommunen att påverka modellen.

### Samråd med SKL

Enligt Samrådsförordningen (SFS 1982:668) ska statliga myndigheter som tänker samla in uppgifter från kommuner, landsting och regioner först samråda med Sveriges Kommuner och Landsting (SKL). I § 3 sägs att myndigheten – innan den beslutar om ett nytt formulär eller en icke obetydlig ändring i ett tidigare fastställt formulär – ska samråda med den organisation som företräder uppgiftslämnaren.

Under hösten 2012 och i början av 2013 initierade Socialstyrelsen flera samrådskontakter med SKL om testinsamlingen. Båda parter var överens om att testinsamlingen var ett viktigt steg i utvecklingen av den officiella statistiken och att testet skulle vara frivilligt för kommunerna. Från SKL framfördes dock uppfattningen att den del av testinsamlingen som avsåg arbetsfrämjande insatser inte enbart skulle gälla personer som samtidigt fick ekonomiskt bistånd utan alla personer som fick dessa insatser genom kommunens försorg. Skälet var att det annars kommer att saknas en helhetsbild över vad kommunerna ger i form av insatser till den aktuella målgruppen (personer utan tillräcklig egen försörjning).

Socialstyrelsen övervägde SKL:s synpunkter men kom fram till att testinsamlingen inte skulle inkludera uppgifter om arbetsfrämjande insatser för personer som inte samtidigt fick ekonomiskt bistånd. Skälet var att den eftersträövade utvidgningen av statistiken med arbetsfrämjande insatser skulle gälla samma målgrupp som ingår i den befintliga officiella statistiken. Socialstyrelsen är så kallad statistikansvarig myndighet för ämnesområdet ”Soci-

altjänst” (samt för ”Hälso- och sjukvård) i vilket statistikområdet ”Individ- och familjeomsorg” är en del. I detta utgör ”Ekonomiskt bistånd, årsstatistik” en statistikprodukt. I förordningen<sup>3</sup> 1981:1370, som gäller personuppgifter för statistiska ändamål, framgår att ”Varje socialnämnd ska lämna uppgifter till Socialstyrelsen om enskilda som varit föremål för nämndens åtgärder i fråga om ... a) ekonomiskt bistånd som lämnats enligt 4 kap. 1 § första stycket socialtjänstlagen (2001:453) och ekonomisk hjälp i annat fall...”. Det innebär att förordningen i nuvarande form inte ger stöd för uppgiftsskyldighet för personuppgifter om individer som får arbetsfrämjande insatser utan att samtidigt få ekonomiskt bistånd.

## Uppgiftsinsamling

I början av 2013 upphandlade Socialstyrelsen en webbaserad insamling av uppgifter från kommunerna genom Statistiska centralbyrån (SCB). I uppdraget ingick att SCB svarade för missiv, utskick av användarnamn och lösenord till kontaktpersoner i kommunerna, två påminnelser, datainsamling, kontroller av datafiler samt leverans av resultat till Socialstyrelsen. Följande tidschema gällde för testinsamlingen:

| Mätperiod | Insamling startade | Sista svarsdatum |
|-----------|--------------------|------------------|
| Mars      | 2013-04-02         | 2013-04-22       |
| April     | 2013-05-02         | 2013-05-20       |

Viktiga moment under testinsamlingen var följande:

| Tidpunkt | Moment                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |
|----------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| Vecka 4  | Socialstyrelsen skickade informationsbrev till kommunerna.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |
| Vecka 9  | SCB skickade missiv om testinsamlingen till alla kommuner. Adressat var den kontaktperson i respektive kommun som månadsvis lämnar uppgifter till befintlig officiell statistik om ekonomiskt bistånd.                                                                                                                                                                                       |
| Vecka 9  | SCB öppnade webbsidan för kommunernas uppgiftslämnande under sin ordinarie webbportal på nätet ”Lämna uppgifter” under rubriken ”Undersökningar för offentlig sektor”. Där fanns Socialstyrelsens information om testinsamlingen och anvisningar för kommunens uppgiftslämnande, tre blanketter i form av mallar (Excel) för kommunernas anonymiserade uppgifter och synpunkter på modellen. |
| Vecka 16 | SCB skickade påminnelse 1 till kommunerna.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |
| Vecka 19 | SCB levererade inkomna svarsfiler avseende mars till Socialstyrelsen.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |
| Vecka 20 | SCB skickade påminnelse 2 till kommunerna.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |
| Vecka 22 | Den sista svarsveckan för kommunerna.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |
| Vecka 23 | SCB stängde uppgiftslämnarsidan på webben.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |

<sup>3</sup> Förordning (1981:1370) om skyldighet för socialnämnderna att lämna statistiska uppgifter.

Vecka 24      SCB levererade inkomna svarsfiler avseende april (samt restfiler avseende mars) till Socialstyrelsen.

Under testinsamlingen inkom frågor och synpunkter från kommuner om deras medverkan i testinsamlingen. SCB skickade varje vecka en sammanställning av dessa kontakter till Socialstyrelsen.

Datafilerna med kommuneras uppgifter levererades efter SCB:s granskning i obearbetad form till Socialstyrelsen. Efter ytterligare kontroll på Socialstyrelsen gjordes frekvensräkningar av kommuneras uppgifter och sammanställningar av inkomna synpunkter.

Avdelningen för statistik och utvärdering  
Christina Björk  
Thomas Gunnarson

## Testinsamling av kommunens arbetsfrämjande insatser och avslutsorsaker för ekonomiskt bistånd

### Anvisningar för kommunens uppgiftslämnande

Socialstyrelsen har utarbetat en modell för att utvidga den officiella statistiken om ekonomiskt bistånd. Arbetet har skett i samråd med Sveriges Kommuner och Landsting (SKL) samt representanter från några kommuner. Denna testinsamling genomförs för att undersöka om indelning och beskrivning av arbetsfrämjande insatser och avslutsorsaker är korrekt samt för att testa insamlingsmodellen.

Testinsamlingen är en fristående aktivitet som inte ingår i kommunens ordinarie uppgiftslämnande till statistik om ekonomiskt bistånd. Det är frivilligt att delta men vi vill framhålla att det är ett viktigt tillfälle för kommunen att påverka modellen och förbereda sig på den statistikinsamling som regeringen har gett Socialstyrelsen i uppdrag att införa.

Resultatet av testinsamlingen kommer att delges kommuner, SKL och Socialdepartementet samt användas när Socialstyrelsen utformar ett förslag på föreskrifter för socialnämndernas skyldighet att lämna uppgifter till en utvidgad officiell statistik om ekonomiskt bistånd.

### Uppgifter som ingår i testinsamlingen

#### 1. Arbetsfrämjande insatser – Se bilaga 1 för exempel på ifylld datafil.

Följande utgångspunkter gäller:

- Insamlingen omfattar alla arbetsfrämjande insatser som kommunen har gett till den enskilde, oavsett om det har skett i kommunens egen regi, genom upphandling av annan utförare eller om insatserna har utförts av kommunen på uppdrag av annan part, t.ex. Arbetsförmedlingen.
- Uppgifter om arbetsfrämjande insatser avser mottagare av ekonomiskt bistånd under mars respektive april 2013.

- I datafilen redovisas ett hushåll (registerledare och ev. medsökande) per rad. Uppgifter är anonymiserade och lämnas via ett löpnummer.
- En individ kan registreras med en eller flera insatser under samma månad.
- Vissa insatser är grupperade t.ex. arbetsprovning/arbetsträning. Det räcker med att individen har fått/deltagit i en av insatserna i gruppen för att uppgiften ska fyllas i för den aktuella mät månaden.
- Volymuppgifter för insatser anges med antal dagar per månad (del av dag avrundas uppåt till närmaste heltal). En kryss-markering "X" används när uppgifter om antal dagar per månad saknas.

### Registrering sker enligt nedan angivna koder 0-8

| Kod | Benämning på insats/grupp av insatser |
|-----|---------------------------------------|
|-----|---------------------------------------|

- |   |                                                                                 |
|---|---------------------------------------------------------------------------------|
| 0 | = Personen har <u>inte</u> fått/deltagit i arbetsfrämjande insats under månaden |
| 1 | = Arbetsprovning/arbetsträning                                                  |
| 2 | = Jobbsökaraktivitet inkl. coachning                                            |
| 3 | = Kurs                                                                          |
| 4 | = Matchning                                                                     |
| 5 | = Arbetspraktik                                                                 |
| 6 | = Studie-, yrkes- och arbetsvägledning                                          |
| 7 | = Stöd till den enskilde på arbetsplatsen                                       |
| 8 | = Övrig/-a insats/-er                                                           |

### Beskrivningar av arbetsfrämjande insatser, kod 0-8

Socialstyrelsen har i ett utvecklingsarbete tillsammans med företrädare för Sveriges Kommuner och Landsting och ett tiotal kommuner tagit fram beskrivningar av olika arbetsfrämjande insatser. Dessa beskrivningar testades i en riksomfattande kommunenkät 2012, varefter de fick den utformning som framgår nedan.

#### Kod 0.

Anges för samtliga biståndstagare som inte har fått/deltagit i arbetsfrämjande insatser under månaden.

#### Kod 1. Arbetsprovning/arbetsträning

##### *Arbetsprovning*

Insats som syftar till att klarlägga en persons intressen och utvecklingsmöjligheter samt dennes fysiska, psykiska och sociala funktions- och arbetsförmåga ställt i relation till kraven på arbetsmarknaden. Under arbetsprovningen får personen pröva olika konkreta arbetsuppgifter. Insatsen kan ges inom kommunal verksamhet för arbetslösa.

*Arbets träning*

Insats som innebär att en person systematiskt tränar sin fysiska, psykiska eller sociala funktions- och arbetsförmåga i syfte att klara en viss arbetsuppgift. Arbets träning kan vara mer långvarig insats än arbetsprövning.

## Kod 2. Jobbsökaraktivitet inkl. coachning

*Jobbsökaraktivitet*

I insatsen ingår att skriva meritförteckning och jobbansökan, att öva för en anställningsintervju, träna på att söka arbete, kontakta arbetsgivare m.m.

Här avses ett konkret stöd till den enskilde: "Nu tittar vi på din CV", "Nu övar vi på en anställningsintervju", etc.

*Coachning*

Samtal av motiverande karaktär där den enskilde med stöd, uppmuntran och frågor från coachen själv ska komma fram till vad han eller hon vill förändra i sin livssituation och formulera detta i en handlingsplan. Syftet är att skapa förutsättningar för att den enskilde lättare ska kunna komma i arbete.

Coachning kan ges individuellt eller i grupp, vid enstaka tillfällen eller i samtalsserie. I det sammanhang som avses här, ges coachning enligt en viss metod och/eller av en person som är utbildad/kompetent för insatsen.

## Kod 3. Kurs

Insats med ett tydligt syfte att leda till ett jobb, t.ex. orienterande kurs, körkortsteori, datakurs m.m. Hit räknas även språkkurs, t.ex. yrkessvenska, kommunikationssvenska, men inte "generellt inriktad" SFI. Kurs innefattar inte CSN-berättigad utbildning.

## Kod 4. Matchning

Individuellt inriktad insats för att utifrån den enskildes intresse, färdigheter och behov hitta lämpliga arbetsgivare att söka arbete hos, alternativt att utifrån en arbetsgivares rekryteringsbehov finna lämpliga kandidater till vakanta tjänster.

## Kod 5. Arbetspraktik

Insats som ger arbetssökande möjlighet att hos en arbetsgivare visa upp sina kunskaper och erfarenheter för att öka möjligheterna till anställning på arbetsmarknaden. Praktik är även praktisk övning i ett yrke och ett sätt att skaffa sig referenser. Här avses arbetspraktik som ges hos privat eller offentlig arbetsgivare.

## Kod 6. Studie-, yrkes- och arbetsvägledning

Insats som genom information, kunskap och motiverande samtal syftar till att ge arbetssökande underlag för beslut om val av yrkes- och arbetsinriktning.

Insatsen kan – men måste inte – ges av särskild studievägledare.

Kod 7. Stöd till den enskilde på arbetsplatsen, Supported Employment (SE). Speciell personal följer den enskilde till arbetsplatsen i samband med att denne börjar på arbetspraktik eller anställning. Det är en specifik och praktiskt inriktad insats, som kan vara ett stöd till arbetsgivaren och den enskilde, t.ex. att speciell personal introducerar den enskilde i olika moment i arbetet.

Kod 8. Övrig/-a insats/-er

Benämning och innehåll anges i text (t.ex. validering, dvs. strukturerad bedömning och dokumentering av kunskaper och kompetens hos en person, oberoende av hur de har förvärvats). Observera: Här avses inte kommunens namn på verksamheten som ger insatsen eller den metod som kommunen använder.

## 2. Avslutsorsaker – Se bilaga 2 för exempel på ifylld datafil.

Följande utgångspunkter gäller:

- Uppgifter lämnas för alla biståndshushåll med ekonomiskt bistånd som har avslutats under mars respektive april 2013. Ekonomiskt bistånd utgår inte längre och hushållet har avslutats i verksamhetssystemet.
- I datafilen redovisas ett hushåll (registerledare och ev medsökande) per rad. Uppgifter är anonymiserade och lämnas via ett löpnummer.
- Avslutsorsak redovisas för registerledare, (ev) medsökande samt för hushållet som helhet. Om individerna har olika avslutsorsaker, ska ni i kolumnen för hushållet ange den orsak som ni anser vara mest betydelsefull för att biståndet har avslutats.

### Registrering sker enligt nedan angivna koder 1-12

| Kod | Benämning på avslutsorsaker |
|-----|-----------------------------|
|-----|-----------------------------|

- |    |                                                                                                          |
|----|----------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| 1  | = Börjat arbeta                                                                                          |
| 2  | = Börjat studera                                                                                         |
| 3  | = Beviljats ersättning från sjukförsäkringen (sjuk-/aktivitetsersättning)                                |
| 4  | = Beviljats ålderspension (pension/äldreförsörjningsstöd)                                                |
| 5  | = Beviljats ersättning från arbetslöshetsförsäkringen (Akassa/Alfa/aktivitetsstöd/etableringsersättning) |
| 6  | = Beviljats annan ersättning                                                                             |
| 7  | = Tillfälligt bistånd – var självförsörjande                                                             |
| 8  | = Ändrade familjeförhållanden                                                                            |
| 9  | = Flyttat från kommunen/stadsdelen                                                                       |
| 10 | = Har avlidit                                                                                            |
| 11 | = Annan orsak (används endast om orsaken inte täcks in av övriga koder)                                  |
| 12 | = Orsak okänd                                                                                            |

### 3. Synpunkter på modellen – Se bilaga 3.

Observera att kommunen kan redovisa synpunkter oavsett om uppgifter lämnas om arbetsfrämjande insatser eller avslutsorsaker.

Socialstyrelsen vill gärna ha kommunens synpunkter på följande:

- Är indelningarna/beskrivningarna av arbetsfrämjande insatser respektive avslutsorsaker korrekta (även om kommunens befintliga system f.n. inte är anpassade för uppgiftslämnande)? Om inte; i vilka avseenden finns det problem och vad kan förbättras? Saknas några kategorier?
- Enligt modellen är socialnämnden ansvarig för att lämna uppgifter om arbetsfrämjande insatser till mottagare av ekonomiskt bistånd. Vilka möjligheter/hinder finns gällande överföring av uppgifter i de fall där insatser tillhandhålls av en annan verksamhet/förvaltning än den som ansvarar för ekonomiskt bistånd? Kom gärna med förslag på insamlingsmodell!

### Hur och när uppgifter ska lämnas

Inrapporteringen sker genom inloggning med användarnamn och lösenord på en uppgiftslämnarwebbsida. Statistiska centralbyrån (SCB) ansvarar för testinsamlingen på uppdrag av Socialstyrelsen. SCB skickar inloggningsuppgifter till den/de kontaktperson-/er i kommunen som för närvarande lämnar uppgifter till den officiella statistiken om ekonomiskt bistånd. Testinsamlingen avser mars och april 2013 och uppgifter lämnas för respektive månad enligt följande tidsplan:

| <b>Mätperiod</b> | <b>Insamling startar</b> | <b>Sista svarsdatum</b> |
|------------------|--------------------------|-------------------------|
| Mars             | 2013-04-02               | 2013-04-22              |
| April            | 2013-05-02               | 2013-05-20              |

Mallar för de excel-filer som ska användas kan laddas ner från SCB:s uppgiftslämnarsida för testinsamlingen fr.o.m. den 1 mars 2013. Endast filer som har samma format som mallarna kommer att accepteras.

Om kommunen bara kan medverka i en begränsad omfattning i testinsamlingen, kan uppgifter lämnas för en kortare period.

**Mer information**

Frågor om testinsamlingens innehåll, syfte och upplägg besvaras av:

Stina Björk, tel. 075-247 36 16, [christina.bjork@socialstyrelsen.se](mailto:christina.bjork@socialstyrelsen.se)

Thomas Gunnarson, tel. 075-247 30 48, [thomas.gunnarson@socialstyrelsen.se](mailto:thomas.gunnarson@socialstyrelsen.se)

Frågor om inrapportering av uppgifter besvaras av:

Uppgiftslämnarservice, SCB

Telefon: 019-17 60 65

E-post: [uls@scb.se](mailto:uls@scb.se)

[www.scb.se](http://www.scb.se)

## Filbeskrivning

### Uppgifter om kommunens **arbetsfrämjande insatser** för personer med ekonomiskt bistånd

Varje rad i datafilen ska motsvara ett biståndshushåll.

För **registerledare** och **medsökande** som **har fått/deltagit** i arbetsfrämjande insats (se kodlista) vid minst ett tillfälle under mätmånaden gäller följande:

Volymuppgift för insatsen **kan inte** anges = Sätt X i kolumn/kod för berörd insats

Volymuppgift för insatsen **kan** anges = Ange antal dagar i månaden när insatsen har getts, oavsett om det gällt heldag eller del av dag.

Exempel på ifylld datafil:

| Mät-<br>månad | Län/<br>kommun-<br>kod | Löpnr<br>(hushåll) | Registerledare                       |    |   |   |   |    |   |   |   | Medsökande                           |   |   |   |   |   |   |   |   | Kommunen kan själv ange valfritt<br>antal <b>övriga insatser</b> (kod = 8) som<br>inte finns i kod 1-7. Beskriv kortfattat<br>nedan vad respektive "övrig insats"<br>innebär. |
|---------------|------------------------|--------------------|--------------------------------------|----|---|---|---|----|---|---|---|--------------------------------------|---|---|---|---|---|---|---|---|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|               |                        |                    | Arbetsfrämjande insats (se kodlista) |    |   |   |   |    |   |   |   | Arbetsfrämjande insats (se kodlista) |   |   |   |   |   |   |   |   |                                                                                                                                                                               |
|               |                        |                    | 0                                    | 1  | 2 | 3 | 4 | 5  | 6 | 7 | 8 | 0                                    | 1 | 2 | 3 | 4 | 5 | 6 | 7 | 8 |                                                                                                                                                                               |
| 03            | 0180                   | 0001               | X                                    |    |   |   |   |    |   |   |   |                                      |   |   |   |   |   |   |   |   | (Max 200 tecken per cell)                                                                                                                                                     |
| 03            | 0180                   | 0002               | X                                    |    |   |   |   |    |   |   |   | X                                    |   |   |   |   |   |   |   |   |                                                                                                                                                                               |
| 03            | 0180                   | 0003               |                                      |    | X |   | X |    |   |   | X | X                                    |   |   |   |   |   |   |   |   | Validering                                                                                                                                                                    |
| 03            | 0180                   | 0004               |                                      |    |   |   |   | 15 |   |   |   |                                      |   |   | 5 |   |   |   |   |   |                                                                                                                                                                               |
| 03            | 0180                   | 0005               |                                      | 10 |   |   |   |    |   |   | 1 |                                      |   | X |   |   |   |   |   |   |                                                                                                                                                                               |
| etc.          |                        |                    |                                      |    |   |   |   |    |   |   |   |                                      |   |   |   |   |   |   |   |   |                                                                                                                                                                               |

#### Kodlista (motsvaras av kolumnvärden 0-8)

0 = Personen har inte fått/deltagit i arbetsfrämjande insats under månaden

Personen har fått/deltagit i följande arbetsfrämjande insats/-er under månaden:

1 = Arbetsprövning/arbetsträning

2 = Jobbsökaraktivitet inkl. coachning

3 = Kurs

4 = Matchning

5 = Arbetspraktik hos privat eller offentlig arbetsgivare

6 = Studie-, yrkes- och arbetsvägledning

7 = Stöd till den enskilde på arbetsplatsen (arbetshandledning/arbetsstöd/supported employment)

8 = Övrig/-a insats/-er. Beskriv i förekommande fall vad övrig insats innebär i kolumnen längst till höger.

## Filbeskrivning

### Uppgifter om **avslutsorsaker för ekonomiskt bistånd**

Varje rad i datafilen ska avse ett hushåll.

Avslutsorsak (se kodlistan) ska redovisas för "**Registerledare**", för "**Medsökande**" (när sådan person finns i biståndshushållet) samt för "**Hushållet**". Om det finns **olika** avslutsorsaker för var och en av registerledaren och medsökanden, ska ni ange den orsak i kolumnen "Hushållet" som ni anser vara mest betydelsefull för att biståndet har avslutats.

Exempel på ifylld datafil:

| Mät-<br>månad | Län-/<br>kommun-<br>kod | Löpnr<br>(hushåll) | Registerledare<br>Avslutsorsak<br>(se kodlista) | Medsökande<br>Avslutsorsak<br>(se kodlista) | Hushållet<br>Avslutsorsak<br>(se kodlista) |
|---------------|-------------------------|--------------------|-------------------------------------------------|---------------------------------------------|--------------------------------------------|
| 03            | 0180                    | 0001               | 1                                               |                                             | 1                                          |
| 03            | 0180                    | 0002               | 11                                              | 4                                           | 4                                          |
| 03            | 0180                    | 0003               | 4                                               | 3                                           | 4                                          |
| 03            | 0180                    | 0004               | 6                                               |                                             | 6                                          |
| 03            | 0180                    | 0005               | 11                                              |                                             | 11                                         |
| 03            | 0180                    | 0006               | 12                                              |                                             | 12                                         |
| etc.          |                         |                    |                                                 |                                             |                                            |
|               |                         |                    |                                                 |                                             |                                            |

#### Kodlista för avslutsorsak

- 1 = Börjat arbeta
- 2 = Börjat studera
- 3 = Beviljats ersättning från sjukförsäkringen (sjuk-/aktivitetsersättning)
- 4 = Beviljats ålderspension (pension/äldreförsörjningsstöd)
- 5 = Beviljats ersättning från arbetslöshetsförsäkringen (A-kassa/Alfa/aktivitetsstöd/etableringsersättning)
- 6 = Beviljats annan ersättning
- 7 = Tillfälligt bistånd - var självförsörjande
- 8 = Ändrade familjeförhållanden
- 9 = Flyttat från kommunen/stadsdelen
- 10 = Har avlidit
- 11 = Annan orsak (används endast om orsaken inte täcks in av övriga koder)
- 12 = Orsak okänd

### *Filbeskrivning*

**Textsvar** från kommunen angående testinsamling om  
arbetsfrämjande insatser och avslutsorsaker för ekonomiskt  
bistånd

#### Uppgiftslämnare

|                     |  |
|---------------------|--|
| Kommun              |  |
| Namn                |  |
| Befattning          |  |
| Avd./enhet (motsv.) |  |
| E-post              |  |
| Tel.                |  |

#### Kommunens synpunkter på beskrivning och indelning av kategorier samt på utformning av modellen

Om arbetsfrämjande insatser: (Max 1 000 tecken)

Om avslutsorsaker för ekonomiskt bistånd: (Max 1 000 tecken)

## Bilaga 3. Kommuner som deltog i testinsamlingen

| Gråmarkering = synpunkter men ej datafil |                |                      | Arbetsfrämjande insatser |            | Avslutsorsaker |            |
|------------------------------------------|----------------|----------------------|--------------------------|------------|----------------|------------|
|                                          |                |                      | Medverkat med            |            | Medverkat med  |            |
| Kod                                      | Kommun         | Befolkning 1/11 2012 | Datafiler                | Synpunkter | Datafiler      | Synpunkter |
| 0114                                     | Upplands Väsby | 40 589               |                          | 1          |                | 1          |
| 0117                                     | Österåker      | 40 188               | 1                        |            | 1              |            |
| 0123                                     | Järfälla       | 68 123               | 1                        | 1          | 1              | 1          |
| 0126                                     | Huddinge       | 100 655              |                          | 1          |                | 1          |
| 0136                                     | Haninge        | 79 282               | 1                        | 1          | 1              | 1          |
| 0138                                     | Tyresö         | 43 711               | 1                        | 1          | 1              | 1          |
| 0163                                     | Sollentuna     | 66 679               |                          | 1          | 1              | 1          |
| 0180                                     | Stockholm      | 880 008              | 1                        | 1          | 1              | 1          |
| 0181                                     | Södertälje     | 89 178               |                          | 1          |                | 1          |
| 0183                                     | Sundbyberg     | 40 621               |                          | 1          |                |            |
| 0191                                     | Sigtuna        | 42 174               |                          |            | 1              |            |
| 0380                                     | Uppsala        | 202 275              | 1                        | 1          | 1              |            |
| 0382                                     | Östhammar      | 21 291               | 1                        |            | 1              |            |
| 0483                                     | Katrineholm    | 32 465               |                          |            | 1              |            |
| 0562                                     | Finspång       | 20 818               | 1                        | 1          | 1              |            |
| 0582                                     | Söderköping    | 14 123               | 1                        | 1          | 1              | 1          |
| 0604                                     | Aneby          | 6 367                | 1                        |            | 1              |            |
| 0643                                     | Habo           | 10 865               |                          | 1          | 1              | 1          |
| 0665                                     | Vaggeryd       | 13 156               |                          |            | 1              |            |
| 0683                                     | Värnamo        | 33 003               | 1                        | 1          | 1              | 1          |
| 0685                                     | Vetlanda       | 26 282               |                          | 1          | 1              | 1          |
| 0687                                     | Tranås         | 18 128               | 1                        | 1          | 1              | 1          |
| 0763                                     | Tingsryd       | 12 164               | 1                        |            | 1              |            |
| 0767                                     | Markaryd       | 9 511                | 1                        |            |                |            |
| 0781                                     | Ljungby        | 27 418               |                          |            | 1              |            |
| 0862                                     | Emmaboda       | 8 986                | 1                        | 1          | 1              | 1          |
| 1081                                     | Ronneby        | 27 830               | 1                        | 1          | 1              | 1          |
| 1082                                     | Karlshamn      | 31 088               | 1                        | 1          | 1              |            |
| 1214                                     | Svalöv         | 13 266               | 1                        |            | 1              |            |
| 1260                                     | Bjuv           | 14 883               | 1                        |            | 1              |            |
| 1262                                     | Lomma          | 22 301               | 1                        |            |                |            |
| 1270                                     | Tomelilla      | 12 903               | 1                        |            | 1              |            |
| 1280                                     | Malmö          | 307 207              |                          |            |                | 1          |
| 1287                                     | Trelleborg     | 42 516               | 1                        |            | 1              |            |
| 1380                                     | Halmstad       | 93 125               |                          | 1          | 1              | 1          |
| 1381                                     | Laholm         | 23 464               |                          | 1          |                | 1          |
| 1383                                     | Varberg        | 59 099               | 1                        |            | 1              |            |

| Gråmarkering = synpunkter men ej datafil                                                                                                                                                                            |                 |                         | Arbetsfrämjande insatser |            | Avslutsorsaker |            |
|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------|-------------------------|--------------------------|------------|----------------|------------|
|                                                                                                                                                                                                                     |                 |                         | Medverkat med            |            | Medverkat med  |            |
| Kod                                                                                                                                                                                                                 | Kommun          | Befolkning<br>1/11 2012 | Datafiler                | Synpunkter | Datafiler      | Synpunkter |
| 1384                                                                                                                                                                                                                | Kungsbacka      | 76 687                  |                          | 1          |                | 1          |
| 1421                                                                                                                                                                                                                | Orust           | 15 059                  | 1                        | 1          | 1              | 1          |
| 1435                                                                                                                                                                                                                | Tanum           | 12 310                  | 1                        |            | 1              |            |
| 1440                                                                                                                                                                                                                | Ale             | 27 815                  | 1                        | 1          | 1              |            |
| 1462                                                                                                                                                                                                                | Lilla Edet      | 12 557                  | 1                        | 1          |                |            |
| 1466                                                                                                                                                                                                                | Herrljunga      | 9 267                   |                          | 1          | 1              | 1          |
| 1482                                                                                                                                                                                                                | Kungälv         | 41 694                  | 1                        | 1          | 1              | 1          |
| 1485                                                                                                                                                                                                                | Uddevalla       | 52 496                  |                          | 1          |                |            |
| 1487                                                                                                                                                                                                                | Vänersborg      | 36 949                  | 1                        | 1          | 1              | 1          |
| 1489                                                                                                                                                                                                                | Alingsås        | 38 298                  | 1                        |            | 1              |            |
| 1491                                                                                                                                                                                                                | Ulricehamn      | 23 017                  | 1                        | 1          | 1              | 1          |
| 1492                                                                                                                                                                                                                | Åmål            | 12 189                  |                          |            | 1              |            |
| 1496                                                                                                                                                                                                                | Skövde          | 52 170                  |                          | 1          | 1              | 1          |
| 1763                                                                                                                                                                                                                | Forshaga        | 11 307                  | 1                        |            | 1              |            |
| 1766                                                                                                                                                                                                                | Sunne           | 13 136                  | 1                        | 1          |                |            |
| 1883                                                                                                                                                                                                                | Karlskoga       | 29 608                  | 1                        | 1          | 1              | 1          |
| 1904                                                                                                                                                                                                                | Skinnskatteberg | 4 366                   |                          | 1          |                | 1          |
| 1980                                                                                                                                                                                                                | Västerås        | 140 392                 |                          | 1          | 1              | 1          |
| 1982                                                                                                                                                                                                                | Fagersta        | 12 603                  | 1                        |            | 1              |            |
| 1984                                                                                                                                                                                                                | Arboga          | 13 345                  | 1                        |            |                |            |
| 2023                                                                                                                                                                                                                | Malung-Sälen    | 10 167                  | 1                        |            |                |            |
| 2061                                                                                                                                                                                                                | Smedjebacken    | 10 624                  | 1                        |            | 1              |            |
| 2083                                                                                                                                                                                                                | Hedemora        | 15 054                  | 1                        | 1          | 1              |            |
| 2180                                                                                                                                                                                                                | Gävle           | 96 065                  | 1                        | 1          | 1              | 1          |
| 2182                                                                                                                                                                                                                | Söderhamn       | 25 194                  |                          | 1          |                | 1          |
| 2184                                                                                                                                                                                                                | Hudiksvall      | 36 749                  |                          |            | 1              |            |
| 2282                                                                                                                                                                                                                | Kramfors        | 18 516                  | 1                        | 1          | 1              | 1          |
| 2309                                                                                                                                                                                                                | Krokom          | 14 591                  | 1                        |            | 1              |            |
| 2313                                                                                                                                                                                                                | Strömsund       | 12 156                  | 1                        |            | 1              |            |
| 2401                                                                                                                                                                                                                | Nordmaling      | 7 027                   | 1                        |            |                |            |
| 2403                                                                                                                                                                                                                | Bjurholm        | 2 420                   | 1                        |            | 1              |            |
| 2521                                                                                                                                                                                                                | Pajala          | 6 292                   |                          |            | 1              |            |
| 2560                                                                                                                                                                                                                | Älvsbyn         | 8 224                   |                          |            | 1              |            |
| 2580                                                                                                                                                                                                                | Luleå           | 74 826                  | 1                        | 1          | 1              |            |
| 2583                                                                                                                                                                                                                | Haparanda       | 9 928                   | 1                        |            | 1              |            |
| <b>Summa</b>                                                                                                                                                                                                        |                 | <b>3 578 840</b>        | <b>47</b>                | <b>40</b>  | <b>55</b>      | <b>31</b>  |
| Totalt medverkade 72 kommuner med datafiler och/eller synpunkter i minst en av testinsamlingens två ämnesdelar. Dessa kommuner motsvarade 37 procent av landets befolkning. 54 kommuner deltog i båda ämnesdelarna. |                 |                         |                          |            |                |            |